

ספר

התשבץ

חלק שני

אוצר התורה והחכמה אשר אלף וסגל הספר הגדול כעל הכנפים ז' סיי ופוקר הרים המפורסם שמו נודע בשפירים. מאור הגולה נור ישראל. פטיס החוק פמוד הימני סרב הגלון הגדול המוסלב מורינו ורבינו ופטרט ראשינו אשר אור תורתו לא חמה ולא חונה.

כסוהר"ד **שמעון בר צמח** ולה"ה

אשר שלש מאות ועשרים שנה היה נהג ועמון ביד זרע קדש יולאי יך סרב המהבר סגל לא ילא לאור הפולס על יד הספוס.

היום הזה נתגלגל חוכת על יד שדחא רחמנא יך רח איש תבנת החכם הפורסם כפחיר"ד

מאיר קרשקש יצו

בן של קדושים ושלשלת יוחסים בן החכם השלם כמאר"ד מחנאל זלה"ה. בן ונדד לאותו לדיק החכם השלם הדין סרב סגדול הישיב כמוה"רר מחנאל קרשקש זלה"ה. אשר רוח ה' מוססה בו ונדבה רוחו לזכות את סרבים ולפשות מנת רוח. דוכב שפתי ישיים להרב המהבר ז'ל סגל זכות סרבים תלוי בו ולכל בני ישראל פס קדונו:

וליוקר מליאותו גם כעת עד אשר פלה מחירו לסקר רב הולאתיו לאור שית כפ"ה והוספתו דבר חדש כל המרלה מקומות מש"ס והרמב"ם. אף ספרותיו משגילות רבות אשר כלא כדפוס סראשון אשר כמפט החשיכו יפעת הוד הספר.

לעמבערג

כדפוס של ס"ס מו"ה אורי זאב סאלאט רי

לסיק

תרנא

שנת

TASCHBAZ

Druck nub Verlag Des U. W. Salat lenberg 1891

מפתחות חלק שלישי

מפתחות לשאלות וחשובות מספר החשבון כל ענין וענין במני עצמו

חלק שלישי

הרכבה שלמדי חינוך

- (קט) קהל ששכרו מלמד ומכפל מלימודו אם נותניו לו שכרו מוטלם.
- הלכות קריאה שמע וברכותיה
- (כח) כשמן קיים שלרביה לטוב קריאה שמה
- (כח) אין נקיים למתגר שרי ובמישור חיים
- (נד) כשמן סי' חיבות שיש כפרשת שמש

דיני המלה וביה הכנסת וציצית והטילין וסי' ושיין ושמן של ביה והעניה צבור וקריאה סי' ופספסו.

(ה) ענין שחי בתי כנסיות בעיר אי' הוי' קדום וכו' ממודש.

(כע) בחתימת אמה יורת

(נד) כיום של הטילין אם לריך להיות ספה וכמה הוא טפה.

(ל) סי' שמאלה בו טעות מהיכן חוזר לקרוא כפי' כשר.

(לח) ספר תורה שמאלה בו טעות אם מותר לקלוף מקום הדפוס הטעות להדביק בו גייל חדש ולכבד עליו תקון הטעות.

(סז) אם קדושה מיושב לאתרת ביחוד.
- (לח) לאלה מביה בעת הולאת סי'.

(קנ) פול און אם כשר להיות שליח לבור

(קין) מי שהוא מומחה אם מותר מפני מריבה.

(קח) רלווה של יד כמה שיפורת ולורת שרי ככריכה אם מעכב אם לא.

(קחא) להרנס ההפטר' ואם אסור להרנס הכרובי.

(קכג) שאלה נשמים בששים לתקופה.

(קנה) סי' שקלה שטותיו חרובתה וכן קלה דפין ארוכין.

(קס) להחטותה ביום פרעה והמול ימול ואם נסקל סי' שמאלה חסר או מלא מה דיו.

(קסג) טין שקורא לאחד לקרוא בחורה ואינו חולה אין תביה הקריאה סי' אחר.

(קסח) אם קטן כשר להוליא הכריס יד חוכמן.

(קנג) סי' בלוי אם טעון גניזה.

(קלד) מקדיש סי' אם יש לו זכות למוסרו לאחד מלוהביו להכבד בו בכל יום שמחת תורה.

(ריג) אם מותר לקרות הרבה כהנים בחמונה.

(רכד) אם אומרים חרבה ועשרים רמות של כגשמים אחר יקון.

(רמד) למה נשים נוהגות שלא לעשו' מלאכה כרי'.

(רעג) ענין פרישות סחומות וסחומות.

(רעד) ענין שמים כוח'ש'ש'ש' אין כותבין בלי שרפוט.

(שך) ענין המפסיר והקדישים כשכחו' שיש בהם ג' סי'.

(רסה) בעטנת רוח.

(רסו) וכת' למנחות.

הלכות ברכות וקדוש היום והבדלה

(כו) ענין ברכת המור' של שמירת אס לרי' מלכו'.

(רמו) אם מקדשין על יין לבן.

(רמו) טפס ברכת הנותן לשכוי בינה.

הלכות שבת ומלאכות שבת ושחופי שבואות

(לח) חולה שיש בו סכנה אם נדמה שנה להאכילו שחופה או פלה.

(קסח) ענין הכשר המבי.

(רכה) אם מותר לחקן אש כשנת ע"י עכו"ס.

(רפח) אם ממליין שבת ע"ס רופא עכו"ס.

(רפח) לאלה כסגולים מסומרים בשבת.

(רש) ללמוד קבוצת המג' ע"י עממין בשבת.

(שח) ענין הכשר מנאות וענין ישראל שהוא צביר שכלה עכו"ס אם מותר לפלסל בה.

דיני ריה ויהיה וי"ט וחול המועד וראש חודש

(קיד) לומר זמן של הכוס ליל שיש של ראש השב'.

(קעו) כשנת כהנים אם אומרים איני מלכנו וכל דברי מהו מחיר ואם אומרים לרקחן כשנת שאל בו ר"ה.

(קסד) אם אומרים גדיה ויום הכפורים ומלך אמה הוא ה' לבדן.

(ריט) כמקומו אם יש להפסיק בין שכרים לחרותה והפשוטה אם לריכה להיות קול פשוט.

(ריט) שכרים שהביה דרוך לישראל פירות זייט או אם הכיאל מחון לחמוס למכרם בשוק והביה חכם דרוך לישראל.

(רפכ) להזכיר ר"ח בכרכת ההפטר.

(רש) אם אומרים היום הרת עולם וזה היום מתלה משערי' זייט ש' ר"ה שאל בשנת:

(רלז) כרי'ן המוקפין חומה בקריאת המגילה

(רען) סעודה פורים אם נעשים בשבת.

(רש) ענין חרי קלי לא משתמשי בשני שופרות כל'ש אחר.

(שו) של הענין הוי' למפלה דמשפ' סי' מקיעשה מפי'ני ארס.

הלכות מילה

(ח) מילה שנתאחרה ליום ע' מטני שהיה יום ח' מטנית ט"ז.

(סה) המל אם לריך לעשום יין וככרכת חירוסין וחמנים.

(קסג) נולד כשהוא מהול.

(סע) המל וזריך של היין אם חייב לקפוט כוס של ברכה.

(רפד) אם ספק מילה דומה יום טוב שני ופי' לחם הפנים נחלל לט' ליי'ד ליי'א ואם יש למול בשנתה ביום טוב ז' של ראש השנה.

דיני ברכת אידוסי' ופירין הבן

(רכו) כשיעור פירין הבן.

(רעח) למה מקדשין ואחי' מברכין ברכת חירוסין-הלכות כבוד אב

(פרה) לכידה אינו חס קודמת לכידת רבו.

הלכות חמץ ומצה בפסח

(כח) חמץ עכשו בעטת ואחרתה לעולם.

(קין) אם מותר לעמון מנ' של פסח כהנים של מים.

(קך) לשחוט את הפסח על היחוד ואם מקריבי' כבמ' רינה) אם מותרת חמלה כפסח ותימרה בכל השנה וענין הרכס והשמן אם מקטפין בהם כפסח-אחול מזה צביר פסח.

הלכות קבורה והזכרת שמה

(ג) בענין חפירה הקנר אם מותר ליטול שר-

(יט) בענין סלוקול המה והולאתו זייט ראשון.

(קיס) מקום שאין להם בית הקבר' אם קוברין על הקבר' הישנים וכמה לריך להיות בין קבר לקבר מן בלדין.

(קלז) להזכיר המתים הקודם קודם.

דיני שופטים וקנסות ומסורות ומלשינים

(פכ) רופא שחוק.

(ז) למטע פדולס להכנס בבתי כשרות.

(קיב) מי שאיים על בני אומותו שיפסידו אם לא יתפוטו עממם והפסידו אם חייב להפסיד חלקו בהפסד.

(קנח) האומר ארך ולאמור וידעה הנמסר אם נדוי מן המסור.

(קלח) אשה מצה מה דיהה.

(קכג) מקלל לאביו ואמו וקורא לאביו ממזר.

(רד) המוליא שם רע על חברו שראוהו מתיחד עם זקוקה ליבס והמביים את חברו בדברי' חייב נדוי והקורא לחבירו רשע או ממזר והקורא לזכור שדה כלבים.

(רלט) מי שחבל בחבירו ועדים ראו שפלה שו והחוצל בחבירו בלכן כשנת ואשה שהחזיקה בזקנו של איש.

(רמט) אשה שיאל עליה קול שראו איש אחד יורד משלייתה ובעלה אינו צביר.

(רעב) אם נאמן ארס לומר בתי ממזרת.

(רעז) ראוין מקלה מאזוניה ויש לו שם אשה והלך למעמ'מ'מ'מ' ונשא אחרת ולאחר לישואיה ראל להפתיקה וקרוביה מעכבין וכלו ליי' מלשינות מהו דרין.

דיני חייבים

(קלח) מאן דלא ליי'ת לרינה מה משפטו.

דיני עדות ושפחה ומשכונות וכתב יד ומקנפ

(א) פס הארץ אם הוא פסול למדות.

(עו) אם משכנין את הפדים להשיד אמה.

(יח) שטר השולס כפרלאותיהם אם רדין בו כפי דיניה או כפי דיניהם.

(כג) קיום בית דין אם לריך קיום אחר.

(ספ) מי שמת והוליא על יורשיו כתב יד שהוא חייב ודין מודפא.

(לח) פשרה אם לריכה קנין.

(קג) ענין משכנתא דטוריא וענין דיני' וזכ' ופחת המשקל והוסמת.

(רז) ענין קרע הבא בתוך שלש שיטין.

(רלג) אם הסופר והעדים אחד שחתמו לאמנין לחזור כהן ושטר שכחבו בו לאמנות ואין כתוב בו וקנינו מירי' על הנאמני' כפי'.

(רז) הטפסת השטר שנעשים בשלים.

(פר) אם נאמן לומר פרוצול סי' ל'.

(רעו) הטפסת שטר כשנלשה וטרים מבס גיסים הלי' נדדים ושבעה חרמות וגדוים

(ט) מי ששכח שלא ית' אשה חתמה אם יש לו סימנ'.

(כג) נדר להחטנו' והמלאו ימים טובים.

(קו) ארס שהוטל על השמון אם יכולין להחיר.

(קעו) בני חמנים ששקללן אחרים אם מותר לקלל אבותיהם מ"ח ואם יורה ארסם החכם מה דינו.

(קסע) הגורל לעלוי' לתי' אם עובר משום כל שאחר-

(קש) מי שקבל בזה' למה בתוך חומן ועבר חומן.

(קשכ) לענין נדוי של יורה.

(רז) מי ששכח לתפלה חבירו אם מחירין שלא ברעון חבירו.

(ריח) הסוכר של נדוי אם אחרים חייבים להפטרק ממנו.

(ריג) צבור שהחרימו ורוליס להחיר אם ימיד נחה דיני ציבור וחטונתיהם ופסים וארונותיה ופנהני וחקל

(כד) שני עיירות הסמוכות זו לזו אם נעמק אחד מזו לזו עם מי ירע המס.

(מה מו) ענין תבנו הקטל לקטל אחר לסיימן כמס ומק המלכות.

(קיא) בני חמנים אם פטורים מהמס.

(קיא) מס המלך למי שהלך מון למקומו.

(קנג) מלמד חינוכות אם פטור ממס המלך ומ"ח וש"ן.

(קנד) מי שלקח עור היין שהעילו הגזר ופוענין שהיין היה חומן ורולין לפטור עממן.

(קעו) צבור שיחדו אנשים להוליא צבור י"ח שנה אי' ובחוק שנתם סלקוס.

(רנד) לפטור חומן ממס המלך.

דיני אישור והיתר ויין נכר ומלאכות אסורות ובישול' עבדים ובישור בששים

(יוד) ענין חמלה של פטו"ס שכהנו בה היתר וענין גבינה של עכו"ס.

(יא) ענין פולין המתלעין כבניהן מוך י"ב חדש והאספנים וענין האלוי' לאנ"ייה והאל קורסיה.

(כח) ענין יין שבה בלא שומר כספיה.

(ג) בינה אסורים בששים והיא או בששים וחמח

(פג) גבינה של עכו"ס אם יש לסוכך על ארס.

(פט) המתטה יינו של נכרי.

(קמג) חלב שחלבו עכו"ס אין ישראל רואהו.

(קמח) ישמעאלני' נגדים נכסו באלר יין ועכברים הנמלאים זיין.

(רלח) ענין המים השרופים הנק' מ"ח אלח"י"ח בלשון פרי' והנחגלגל ענין חיל טר'ק'ר.

(רלז) אם מותר לבשל בשר קרפה בחלב למכור לעכו"ס והחגלגל אם עוזר למכור החלב.

(רלד) אם מותר לבשל לעכו"ס קרפה.

(רלח) אם מותר לבשל חמלה ולעצרה פס בשר מבושל למכור לעכו"ס.

(רלז) ענין אגר מן המי ולזמן עכו"ס בני מעים.

(שיכ) האשור לשמות יין ככך אם נאמן לומר יין זה כשר הוא.

לאחר שגולדה ולאו מחה אחר שגולדה ודאי אמה אסורה להחייבם דלא
 אחרים בה מילתא דלהוי הוכחה דנפל היא ואפילו האוסר בחלה ומח מודה
 כזה שאין צללו המומין הוכחה שהיא נפל שאלו הן דברי יארשו
 זבני קיימא שהרי דנקות האזנים אינו יוצא קשה מדנקות וסתימת פי
 הטבעת שא"ל להחייבים אפי' טעה א' והזכירו רפואתו כגמ' אמר אביי
 אמרתי לי אם האי יוקא דלית ליה נפקותא עבדי ליה וכו' וכן העירו
 פילוסופי יון שראו שור שלא הי' לו פי הטבעת כמ"ס בספריהם ואפילו
 נולד בלי אזניים בר קיימא הוא וכבר ראינו חשה א' אלכסנדריה דנקות
 ומה שלא הייתה יונקת ג"כ חולי מקבל רפוא' הוא דאמר אביי אמרתי לי אם
 האי יוקא דלא מיינ כו'. ומה שלא השמיט קול חולי של בני קיימא הוא דאמר
 אביי א"ל אם האי יוקא דלא מיינ כו' כדאיחא בפ' המילה (ק"ד ע"א)
 וסתימת העינים חולי הוא לבני קיימא דאמר ר' יוחנן (ע"א ע"ב) וכגון
 דכתיב ליה עיניה ואיחפה והרבה מולדים סומים ומתקיימים והרבה כ"ח
 נולדו סומין כמו גורי כלבים ויש סומים אחר הלידה י"ב יום וכשיגדלו
 יגמחו עיניהם כבר ה' זה בס' בעלי חיים וזכרו כי הדוב הכחור מוליד
 גורים סומין וכשיגדלו יחפתמו עיניהם והזקן מוליד סומים ונשארין כן וכן
 אמרו כי הנולדים בשביעי סומים סומים שביעי האזנים והנחייבים וכשהם
 גדלים הם נפתחין כי למהירות ייחשתן לא נשלים גדולם כרחם כמו החבוא'
 הנחלשת קודם גמר ביטולה וגמור ביטולה אחר שחלשת. מכל זה נראה
 שאפילו למאן דרית ליה חלה זמנת שהוא נפל יודה כנשון הזה שאסור להחייבים
 ובמנצח האיסור ביבוס לכל הנדדו. ולענין הממוזרות אפי' נאכסו לו
 דחלה ומה פלוגתא דאמוראי היא אי אסורה להחייבים או לא ולפ"ו יריה
 כזביה פלוגתא דאמוראי היא אם ממוזרים או לא וירשו ספק ממוזרי' מפני
 המחלוקת הזו אפי' אין להחזיר לנא בקהל משום דאמר' (קדושין ע"ג
 ע"א) ספק ממוזר לא אסרה חורה שלא נאמר זה אלא כמי שלא נפל ריעותא
 בו אלא כיריעתו שלא ידענו בו אם הוא כשר אם הוא ממוזר כגון שחוקי
 אסורי וכומי שהוא אי' כשר ואין לי לחוש לספק יריעתו אלא כמי

שנפל בו ספק מפני ריעות שיש בו כגון הנדון הוא שגולד מספק פרוה' לא
 נאמר על זה לא אסרה חורה אלא ודאי ממוזר ארבעה אמרי' ספקי' דאורי'
 לחומרה וזה אפי' לפי הדין וכ"ס שאפילו באסורי ושחוקי וכומי משום מפלה
 דיוחסין אסור לנא בקהל ובמנצח האיסור מדינא דמ'. ומה שדן כזה שהוא
 לא גמרו סימניו מפני אלו המומין אינו כן דגמרו סימני' הנזכרים בגמרא
 הוא כשערו ובגמרא אכל מפני שאר מומין לא חשבי' ליה לא גמרו סימניו
 וזה דבר ברור הוא בגמרא דגמרו סימניו הוא כשערו ובגמרא וחס גמרו
 סימניו אלו אפי' היו בו כל מומין כשעולם בר קיימא הוא וכיון שלא נבדקה
 כסימניו ולאו נבדקה ומלאו בה סימניו בגמרא שערות ופגרים הייתה אסורה
 להחייבם ועבשו שלא נבדקה נאסרה מן הספק ולמפלה כפי' רנ"ו כחכמי
 אל המחזיר כזה הלשון ולענין הנדון אמה הוא שגולד לשמונה ודאי ולא גמרו
 סימניו שהוא ודאי נפל וכן נראה מהגמ' וכ"ס הרשב"א ז"ל ז"ל בחדושי' בפ'
 הערל ובפ' החולין אכל נראה מדברי' בעל הטורים שריד' ב' דברים להתירה
 לשוק שהיו ל' יום וגמרו סימניו וכל ענין חוללת ולא מחייבת וכן הם דברי
 הרמב"ם ז"ל בפ' הערל ולא הזכיר יותר יבוס בלא שיהיו וכלל גמר סימניו
 ככן שמונה אם נחקים אפילו טעה אחת שהרי הוא בחזקת חי ואינו מטמא
 בחלה כנפל כמו שהוא מוכח בפ' לא יחפור (כ' ע"א) ובתוספתא דחלה
 פ' א' ודונו כנוסס שהוא פוסט אשת אביו מן היבוס כמו שזכר במשנת
 חלה וכן הם דברי הרמב"ם ז"ל בפ"א מהלכות יבוס שאם נולד חי חוללת
 מדברין ומן החורה מותרת לשוק וכו' יראה ההוראה נוגד לחזיר שלא
 כהלכה ואם יש עדים שהוא ודאי כן ח' שלא גמרו סימניו י"א להקל בדיעבד
 ע"פ הרשב"א ז"ל בגלילות קטלוגיא המתלגנים על פי הוראותיו אע"פ
 שהרמב"ן ז"ל כתב בפ' המילה דהוי ספק נפל ובגלילות ספרד יש להחזיר
 על פי הטורים וכ"ס א"ס הרמב"ן ז"ל מסייע ואם אין שם עדים חלה לכו"ל
 עלמא ויריכה חליה וגט נמי כפיא כמ"ס הרב ר' משה בר מיימון ז"ל
 והמספרים ז"ל. פד כאן כתב שמעון כהנ"ר נאח זל"ה :

תם ונשרם הרק שלישי בדת ובשורה. הי יעורנו לקיים את כל דברי התורה :
 יעלו בו שארות ותשובות סך אור"ק ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד :

מפתחות

- (א) קרי אם ממעט כזכה .
- (ב) לא יחל הזכ עם הוכה כקצרה אי' אפי' בני עמו .
- (ג) הטבילה כתימים .
- (ד) למה הולדו כהרובי' מדין ג' וז' שהרי פטורים אינם מטמאין .
- (ה) אידושי' וקדושי' וסבלנות ונשואין .
- (ו) ענין קטלוגיא כשחלטה הם מותרת ליבא .
- (ז) ארוסה אם יש לה מזונות .
- (ח) ענין האנוסים בקדושיה' וכשאינה' וגרושיה' .
- (ט) מי שכח לאמו שחקש כמו .
- (י) דין עד אחד שרעה הקדושי' ואמר לא ראם .
- (יא) המקדש כמלוה כמסמך שלשתן .
- (יב) לראק אם יש לחוש לו לקדושיה' .
- (יג) המקדש אשה כבוס של יין והיו שם כשרים ופטורים .
- (יד) המקדש כטבעת שאולה ואם שאלה מהאשה טמאה וקדשה בה .
- (טו) אם שלח הכניע לקדש לריד עדים .
- (טז) מי שנחן לחזרו בוס של יין קדושי' טל כמו ולא קבלו כסוף הסימן .
- (יז) ריני נביית כחובה והעפרת אפסרופוס והפיסת אלפנה ומזונות האשה והבנים ושאר הלכות אשות .
- (יח) חתונה שמתה קודם ששכחה מה יהיה כחובתה .
- (יט) מי שצוה בטעם עותו שיחמו לבטו כשחזרה כמו שנתן לבתו ששאלת בחייו .
- (כ) אשה ששחטתה לפרוץ חוב בטלה ומשכנה חכשיטיה ומחה ושחין הטרפיה במטללים ואפי' כתב מקדשי' והגבן מטללי' משום חקנת השוק .
- (כא) איש ואשתו נמלאו הדובים איך יהי' דין הנכסים .
- (כב) כחובה שיש בה מטבע מקום ונשחקו למקום אחר .
- (כג) ריני עיי' וחקוקי העינים וכלאים .
- (כד) מהו לשמוע לישמעאלים ספקים ולשאח ולתח עמהם כיום אידם והכמה הקגויה לספקם אם מותר לישראל לקנותה .
- (כה) השתחוויה לע"ז אם חייב אפילו שלא כפשוט דים ורגלים .
- (כז) טנין כלאי' בגדים .
- (כח) הלכות שחיטה ופרישה .
- (כט) ריאה שנתחבה ונמלא בנחק ממנה מן המצרות האסור' .
- (ל) ריאה הדבוקה בעיקר הריאה בלי פילוס .
- (לא) ריאה הדבוקה לפרט .
- (לב) סרקה כריאה ובאונות הכל דטוק .
- (לג) טבח שילאה טרפה מתחת ידו .
- (לד) ענין הטללים אם יש לחוש לריסוק איכרי' .
- (לה) הקרבות אם הם אסורות מן התורה .
- (לו) הלכות שומא ופאה ודיני גרה ופקות ושבילה .
- (לז) בחים פתוחי' לבית הקברות אם חסורים ההיטם ליכנס שם .
- (לח) על הענין המכר בדרך אחרת .
- (לט) ענין מקוה חסר והשלמותו .
- (לא) ענין שיפור המקוה .
- (לב) על הצדן המכר .
- (לג) על הענין כפגמו .
- (לד) ענין שיפור רביעית כמה הוא .
- (לה) ענין מים לא אירע קרי לביג בראה מקדש היה ראשון או שני וכן שאר נסים שנטעו כזביה .
- (לז) נדה מהו שחישן עם בטלה כמתה אחת .
- (לח) גשרים דינין יש בעיני נדה .
- (לח) ענין מוסקין בטברים .
- (כ) מקוה של זביה שלנו כמה מים מכשירין אותו .
- (כא) אם מותר להאשים דבר עירו ליד אשתו נדה (לח) אם בועלין על דם פוסק ואם עושין פבילה כגבר .

